

A képviselőház ülése.

— Elfogadták a szerb szerződést. —

(Saját tudósítónktól.) A hétfői képviselőházi ülésen nagy beszédet mondott Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter. Részletesen foglalkozott a szerb kereskedelmi szerződés tárgyalásakor tett felszólalásokkal és megnyugtató választ adott minden komolyabb panaszra és kívánságra.

Különösen a drágaságról tett érdekes kijelentéseket Serényi miniszter. *Egyoldalú a husfogyasztás Magyarországon*, — mondotta. Csak a marha- és sertéshúst fogyasztják aránytalanul nagymértékben, ami ennek a két állatfajnak az árát rendkívül emeli. Kialátásba helyezte a miniszter, hogy nagy *baromfi-teleket létesít és a birkahús* fogyasztását is emelni fogja. Nagy tetszéssel találkozott Serényi gróf szavai, amikor kijelentette, hogy *Magyarország jólétnek néz elébe*. A képviselőház ezután általánosságban elfogadta a szerb kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot.

Részletes tudósításunk a következő:

Kabos Ferenc elnök negyedtizenegy órakor nyitotta meg az ülést.

A csütörtöki ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök bemutatja a miniszterelnök átíratát, melyben értesíti a Házat, hogy a király köszönetét fejezi ki a képviselőház újévi gratulációjáért.

Következik a szerb kereskedelmi szerződés részletes tárgyalásának folytatása.

(A zárószavak.)

Manndorff Géza báró benyújtott határozati javaslatát indokolja, összefoglalva az elhangzott vita anyagát. Javaslata, amely abban áll, hogy a husdrágaság enyhítése céljából az állami husfogyasztási adó eltöröltessék, szociális érdeket szolgál. Polemizál az előadó beszédével, amely az összes, a törvényjavaslatra vonatkozó határozati javaslatokat fölöslegesnek találja. Pedig a husfogyasztási adó a szegény vidéki népet sújtja. Ehelyett inkább a városi villanyfogyasztásra vessenek adót. Kéri határozati javaslat elfogadását.

Sümei Vilmos, aki többedmagával olyan határozati javaslatot nyújtott be, amely szerint a Ház utasítja a kormányt, hogy a székelyföldi legelők följavítása és szaporítása érdekében minél előbb terjesszen be javaslatot, kifogásolja, amiért a miniszter eddig nem nyilatkozott a kérdésben. Az országnak legfontosabb érdeke a kenyérkérdés, amelyet fogyasztási adóleszállításokkal, vagy eltörléssel lehet megoldani. A kormánynak gondoskodnia kellene arról, hogy kartellek alakulása lehetővé váljon. A haltenyésztés propagálásának eszméjét fölvetette a földművelésügyi miniszter, de csak az elméletnél maradt. A Szent Anna tava, a Gyilkostó kitűnő pisztrángtenyésztő helyek, csak a kezét kellene kinyújtani utána a kormánynak. A Lukács-féle kétmillió felét a székely legelők följavítására lehetne fordítani. Kéri határozati javaslata elfogadását.

(A földművelésügyi miniszter beszéde.)

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter: Reflektál elsősorban Vázsonyi beszédére. Vázsonyi támadta őt, amiért állítólag azt mondta, hogy a főváros lakói olcsón élnek. Ezt ő nem így mondta, nem szándéka a főváros fejlődésének megakadályozása, csupán az ellen van kifogása, hogy a főváros ide nem való elemek való beözönlése ellen van kifogása. Éppen olyan fontos érdeke az országnak a vidéki városok fejlődése, mint a fővárosé. (Helyeslés.) Bethlen István gróf az ország presztízse ellen valónak találta, hogy a balkáni államokat ráuszítja az országra kereskedelmi szerződéseikkel. A külkereskedelmi szerződések láncolatába éppen úgy beleillenek ezek az államok, mint a nyugatiak. Sümei beszédére az a válasza, hogy az erdélyi vidékek legelő szempontjából nincsenek elhanyagolva. Nem zárkózik el az elől, hogy az erdők fölőrzése bizonyos mértékben megtörténjék, de fontosabb ennél a vízmosások rendezése.

Bathhány Tivadar az állattenyésztési segély iránt érdeklődött. Ez a kérdés most már a pénzügyminiszterre tartozik. A kétmillió egy része apaállatok beszerzési költségeinek pótlására fordítatik. Másik fele a periferiákon sertés és birka beszerzésére, továbbá a baromfi-

tenyésztésre fordítatik. A depekoráció főoka az országban az *apaállatok kevés volta*. Az állapotot segíteni fog, egyrészt úgy is, hogy ott, ahol a község képtelen eltartani az apaállatokat, ezeket tíz-tizenötünkint kumulálva egy-egy megbízható birtokosnak adja ki télire gondozásra, megfelelő ellenszolgáltatással.

A husfogyasztási kérdést illetően az a megjegyzése, hogy nagyon rossz úton jár az, aki a husfogyasztás alapjául a marhahúst veszi. A külföldi példák, így Párisé, Berliné, Münchené azt bizonyítják, hogy minden húsból többet fogyasztanak, mint marhahúsból. Párisban tavaly másfélmillió volt a birkafőlhajtás, nálunk huszezer. Nálunk egyoldalú a fogyasztás, Bécsben is. Intézkedéseket tett, hogy más termelési ágak is fölkaroltassanak. A községek és városok területén levő vásártereket *baromfi-telek* céljaira föl fogja szabadítani. Ez a szegényebb népek nagy előnyökét jelent és az eddigi kísérletek nagyszerűen beváltak. Az állatok behozatalát a ragadós száj- és körömlajás terjedése miatt tartja aggrályságnak. Az *argentinai huszbehozatalról* a községeknek téves fogalmai vannak. Vámmentes behozatalról szó sincs, a vám harminc korona, ami a folyó árak körülbelül negyede. Ilyen föltétellel engedte meg a kormány kétezer métermázsá behozatalát, de a magyar érdekek megvédésére mindenkor figyelemmel lesz.

A balkáni államok egyre nagyobb összegeket fordítanak állattenyésztésük emelésére, de ez nem lesz konkurrencia nekünk. Sőt előny lesz, mert az egész kelet itt fogja beszerezni élő tenyészállatszükségletét. Ami a husárok leszállításáért folyó küzdelmet illeti, mindenki tudja, hogy a husárok a kínálat és kereslet törvényei alapján alakulnak, nem pedig önkényes megállapítás következményei. Ilyen ár-emelésre a Balkánon is volt példa és a természetes folyamat az, hogy a mesterségesen lezserített árak csakhamar ismét fölemelkednek. Sokkal fontosabb, hogy az ország kereset-képessége elérje a husároké. Meggyőződése az, hogy a védvamos politika következtében — ha valami elemi vagy politikai csapás közbe nem jön — az ország nagy jólétnek néz elébe. Sokkal okosabb az ipari és gazdasági konjunkturák biztosításán fáradozni, mint az árakat lezseríteni és ő nagyon csekélynek látja azt az áldozatot, amit a mezőgazdaság ennek ellenében tesz. Ott, ahol négy-öt millió sertést fogyasztanak egy esztendőben, egy ötvenezres kontingens semmi hatással se lehet. Kéri a szerződés elfogadását. (Zajos helyeslés és taps.)

(Elfogadták a szerződést.)

Az elnök: Minthogy a többi határozati javaslat benyújtóit a záró szó joga nem illeti meg, a vitát berekesztem.

A Ház ezután a szerződést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, csaknem egyhangulag elfogadja, ellenben az összes határozati javaslatokat visszautasítja.

Szavazás után az elnök tíz percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után a javaslat részletes tárgyalása következett.

(A részletes tárgyalás.)

Szünet után a részletes tárgyalás során a címmel Bethlen István gróf tiltakozott a kereskedelmi miniszternek az ellen a kijelentése ellen, hogy ő (Bethlen) szójátékot üzött volna a minimális vámtarifák emlegetésével. Statisztikai adatokkal cáfolta a miniszternek azt az állítását, hogy a husárok párhuzamosan emelkedtek volna az állóállat árával.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter rövid válasza után a Ház a címet változatlanul elfogadta.

Az első szakasznál Polónyi Géza kifogásolta Magyarország állami önállóságának elhomályosítását a szerződésben. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter megnyugtató fölvilágosítása után Rosenberg Gyula előadó kijelentette, hogy a szerződésnek az a pontja, melyet Polónyi kifogásolt, szóról-szóra megegyezik a szerződés szövegével, amelyet 1908-ban a koalíciós kormány a Ház elé terjesztett.

(Polónyi mesét . . .)

A szerb szerződés részletes tárgyalását itt félbeszakították s Polónyi Géza megokolta az önálló bank fölállítása iránt beterjesztett indítványát. Polónyi hivatkozott a bankaktus megfelelő szakaszára, amely úgy intézkedik, hogy ha a törvényhozás a közösbank szabadalmát a lejárat idejére meg nem hosszabbítja az önálló bank jogi állapota következik el. És most annál inkább így van, mert a kormány már

provizórium után sem gondoskodott a szabadalom meghosszabbításáról. A javaslatot, amit idevonatkozólag beterjesztett, mindjárt vissza is vonta s most az osztrák kormánnyal együtt magántárgyalásokat folytat a bankkal. Ezek a tárgyalások azt célozzák, hogy a banknak február 15-ig a két kormány a maga felelősségére s a törvényhozások utólagos fölmentése reményében meghosszabbítja a szabadalmat. De mi lesz akkor, ha a bankjavaslatot a magyar képviselőház február 15-ig sem szavazza meg? Hosszasan fejtegeti ennek az állapotnak jogi törvényes és gazdasági következményeit. Különösen abból a körülményből, hogy a bankjegy megszünt törvényes fizetési eszköz lenni, a hitelélet s a magánjogi kötelezettségek terén óriási zavarok támadhatnak. Kérte indítványának napirendre tűzését.

(Lukács László válasza.)

Lukács László pénzügyminiszter: A bankakta 197. szakasza nem teszi szükségessé azokat az intézkedéseket, amelynek elmulasztásával Polónyi s kormányt vádolja. Véletlen dolog, hogy a bankeszközök állapotába jutottunk. Ki fogunk belőle lábolni, mert mind a két törvényhozás többségében megegyezik a szándék a közös bank szabadalmának meghosszabbítására. Polónyi indítványának második része, melyben az önálló bank fölállítását sürgeti, magától elesik, mert egy olyan meggondolatlan ugrásra készítené a törvényhozást, amely hitelviszonyainkat és gazdasági életünket teljesen összezavarná. Kéri tehát a Házat, hogy mellőzze Polónyi indítványát.

Az idő előhaladottságára való tekintettel a keddi ülésen szavaznak Polónyi indítványáról. Az ülés délután háromnegyed három órakor végződött.

Maróczy Géza újra szerepel.

— Résztvesz a sansebastiani sakkversenyen. —

(Saját tudósítónktól.) Maróczy Géza a világhírű, szegedi származású magyar sakkmeister újra a porondra lép, hogy dicsőségesen küzdjön meg a legjobb nevű külföldi sakkozókkal. A szegedi Maróczy néhány évvel ezelőtt kijelentette, hogy végleg visszavonul a nyilvános szerepléstől és csak tanári pályájának szenteli az idejét. A sakkal, amely neki annyi dicsőséget hozott, legföljebb csak elméletben foglalkozik. A nagymestert erre az elhatározásra az készítette, hogy az akkor rendezett nemzetközi versenyeken határozott balszerencse üldözte; negyedik-ötödik helyen végzett ő, aki addig mindig első volt.

Ha keressük az okot, hogy most mégis miért másította meg az elhatározását Maróczy, azt is könnyen megtaláljuk, Charousek Rezső és Maróczy Géza diszes pozíciót biztosítottak a magyaroknak a sakk történetében. Ez a pozíció forog most veszélyben, amióta Maróczy visszavonult a nyilvános szerepléstől. A fiatal mesterek nem tudták győzelemmel végigküzdeni a nagy szellemi mérkőzéseket; jóknak bizonyultak, de nem elsőrangúknak. Forgácsfal, Borászszal, Ballával, Gajdossal szemben például az oroszok Rubinsztint, Bernsteint, a bécsiek Vidmárt, a csehek Durast, Amerika pedig a legujabban föltűnt csillagot, Capablankát állította a küzdőtérre, akik valamennyien magasabb klasszist képviselnek a fölemlített magyar mestereknél. A Maróczy-név azonban ezek előtt is félelmetes és nagyon valószínű, hogy a sansebastiani verseny eredménye jogosulttá teszi azt a szép reményt, amelyet a nagymester újabb szerepléséhez a magyarok fűznek.

A sansebastiani mesterversenyen a következő mesterek vesznek részt: Janowsky, Duras, Schlechter, Spielmann, Burn, Capablanka, Marshall, Tarrasch dr, Mieses, Rubinstein, Bernstein, Leonhard, Teichmann, Vidmár és Maróczy. Kétes még Lasker dr részvétele. Ha sikerül rábírnunk a világmestert a versenyben való részvételre, úgy klasszis tekintetében e verseny messze kiemelkedik a többi összes versenyek közül. Csupa elsőrangú kipróbált erő, kik között elsőnek lenni igazán dicsőség. A versenyt rendező német mester, Mieses, szigorúan tartja magát az előírt klasszist megállapító föltétel-